

Foreningen Nyord

Referat af generalforsamling d. 12.april 2019 kl. 19³⁰
i Nyord Forsamlingshus.

Til stede: 37 incl. bestyrelsen

Dagsorden:

1. Valg af dirigent. Kenneth Lau Rentius
2. Valg af protokolfører + stemmetællere: Ref: Per Werge; stemmetællere: Michael Stolt og Jack Hansen
3. Formandens beretning, v Henrik Andersen:
 - Vi har holdt 7 bestyrelsesmøder, der iøvrigt er åbne. Følgende aktiviteter har foreningen stået for/deltaget i:
 - Brofesten, som var en stor succes. Tak til de trak et særligt stort læs. Det er en overvejelse, om vi skal gentage enten i år eller et af de kommende år.
 - Det gamle telt er solgt for 1000 kr og et nyt indkøbt. Ligger i havnekontorets depot.
 - Overfladespildevandledninger er udskiftet. Snart er arbejdet færdigt, men desværre ikke på privat vej, hvor kommunen ikke vil betale fornyelsen. De private veje må selv udskifte ledninger og tilslutning. Hvis kommunen skal gå ind i det, kræver det egentlig kloakering af hele byen.
 - Fibernettet er ikke helt i mål. Ca 50% af husene er tilsluttet. Desværre er der problemer med rørføring under broen. Den udføres formentlig i april (er senere skubbet til slutningen af juni).
 - Efter opgravningen er forbi, vil kommunen (i maj) lægge ny asfalt i byen.
 - P-pladsen er idag for lille på de store besøgsdage, og kommunen har i år afsat penge til udvidelse af P-pladsen. Det er vores ønske, at der kommer hegn omkring den, men ingen toiletter i denne omgang, da de er dyre og evt. vil kræve nedlæggelse af toiletterne på havnen.
 - Trafiktællingen i 2014 viste 180.000 besøgende, i 2018 220.000, altså en stigning på ca.25 %, beregnet ud fra en statistisk kalkule af, hvor mange der er i en bil, i en bus og på cykel.
 - Desværre er der observeret tyverier på øen. Vær opmærksom, men grib ikke ind. Meld til politiet.

Sidste emne er spørgsmålet om evt. ny lokalplan. En arbejdsgruppe vil aflægge rapport om det arbejde senere på generalforsamlingen.

Spm: Har foreningen været involveret i Hyldevang? Nej.

4. Kassereren aflægger revideret regnskab til godkendelse.; Udgifter ca. 22.000 kr og indtægter ligeså. Brojubilæet klaredes for 4000 kr, meget billigt pga meget frivilligt arbejde.

Spm: (NMN) Hvad er planen for repeateren (antennen, der modtager signal fra firmaet 3)?

Svar: Når Fibia kører, skal der tages stilling til, om repeateren er overflødig.

5. Indkomne forslag. Ingen.
6. Budget og fastsættelse af kontingent: Det indstilles at beholde eksisterende kontingent.

7. Valg til bestyrelse + suppleanter.

Valg til bestyrelse:

- a. Følgende er på valg:
 - i. Esther Malmborg – ikke indstillet på genvalg.
 - ii. John stolt – genvalgt
 - iii. Nyvalgt blev Kenneth, der dermed rykker fra suppleant-posten til aktivt medlem af bestyrelsen.

Suppleant foreslået: Klaus Simonsen valgt.

Valg af revisor + suppleant.

Valg af suppleant

- i. Michael Stolt - ønsker ikke genvalg

Valg af revisor

- ii. May Just - indstillet på genvalg - Genvalgt.

8. Arbejdsgruppen vedr. lokalplan: William Houman, Mette Thamdrup og Jens Andersen:

Jens: Vores kommissorium er at have både de enkelte bygninger og den samlede by for øje, samt afklare, hvad en lokalplan/hhv bevarende lokalplan er. Desuden at indsamle erfaringer fra andre byer. Arbejdsgruppens fokus har været de fremtidige rammer og muligheder, ikke konkrete aktuelle sager og i videst muligt omfang at bidrage til skabe konsensus omkring de fremtidige rammer for eksisterende og nyt byggeri på øen. Byen skal ikke være frilandsmuseum.

Målgruppen for arbejdet er os selv som beboere i byen og deltagere i et fællesskab. Sekundære målgrupper er fonde, kommunen og andre med økonomiske ressourcer.

Arbejdsgruppen har haft møde med Vordingborg kommune. I hvilket omfang arbejdet skal munde ud i rådgivning eller regler er det for tidligt at tage stilling til – det afgørende er, at vi når til en fælles forståelse for, hvordan vi ønsker byen skal udvikle sig, så kan vi derefter tage stilling, om det skal være regler eller vejledning. Hvis vi ikke selv formår at være enige hjælper regler næppe.

Hvad er det særlige ved Nyord (William)? Bondelods er et nøglebegreb. Ingen andre øer eller lodsstationer har haft den kombination, hvor lodseme både er lodser og gårdmænd. Deres boliger var gårdene, med de mange vinduer vendt mod søen (syd)

De blev overflødiggjort ved lodsvæsenets ophævelse i 1882, hvorefter det var skippere og sømænd og fiskere, der prægede udviklingen. Deres huse var af teglsten, bygget netop efter 1880 af tegl fra det lokale Hegnede teglværk.

Vender man blikket mod byen til et blik fra øst, ses de nyere istandsættelser i byen ret tydeligt.

Mette: Kommunen oplyste, at en bevarende lokalplan er et appendiks til en eksisterende plan for at sikre karakteristika og kulturhistorie. Vi har skævet til Nysteds bevarende lokalplan og dens velkomstfolder, der giver nye tilflyttere mulighed for at inntonere det bevaringsværdige. Bl.a. med tegninger vises, hvilke bygningsdetaljer der er karakteristiske for byen. I byen har de også fælles arbejdsdage, hvor der læres tips og tricks i forbindelse med istandsættelsesarbejder.

Noget af det vi kunne tage med fra Nysted er bl.a., at de afholder workshops om bevaring af bygninger og fælles dage med praktisk rådgivning om bygningsdetaljer med bl.a. gennemgang af forskellige håndværkertips til kalkning, kitning, linoliemaling mm. Mette nævnte, at man kunne inddrage de andre nyordforeninger til et koordineret arbejde med bymiljøet og fællesskabet.

Foreningen Nyord

Spørgsmål & diskussion:

Henrik A: Hvordan skelner kommunen mellem istandsættelse og nybyggeri i relation til lokalplanen?

Lokalplanen skelner ikke. Når det drejer sig om nye tekniske materialer (eksempel solceller), ser kommunen umiddelbart ikke en umulighed. Dog fortolkes på, hvad lokalplanen foreskriver, da den indgår i grundlaget for tilladelse til byggeri.

Gunnar: Der sker jo ofte ændringer, når nye beboere køber en ejendom. Mange gange ved folk f.eks. ikke, at der er en byplanvedtægt. Samtidig kan vi komme ud for f.eks. miljøkrav, der kræver ny teknologi, som må monteres på facader eller tage.

Michael Stolt: Tænker vi kun på byen for vores egen skyld? Jeg ser også byen som en værdifuld bebyggelse for mennesker fra andre egne. Byen skulle gerne "holde" på sit historiske præg også til efterkommerne. Mit oplæg er, at vi skal gøre et arbejde for at registrere det bevaringsværdige. Vi der lever og bor her kan se, hvad der er værd at videregive.

Ole: Giver en bevarende byplan pligt til vedligeholdelse? Nej man kan ikke pålægge en husejer at vedligeholde sit hus. Det er husejerens ret at lade det forfalde.

Gunnar nævnte, at der findes sådanne planer med vedligeholdelseskrav i visse bebyggelser. Men så er det ekspliciteret i planen.

Kenneth roste udvalgsarbejdet. Syntes også, der var noget rigtigt i Michaels forslag om at "få noget ned på papir", men det vil være arbejdskrævende.

Michael: Processen bør arbejde hen imod en bevarende lokalplan, ikke kun et reglement for bygninger.

Klaus: Foreningen Nyord blev opr. stiftet for at være organ for beboernes samlede interesser - Er dette tema noget, udvalget fortsat vil arbejde med? (Udvalget beja'ede dette)

Kenneth: Det drejer sig jo også om at få afprøvet, om der er energi og interesse til at gennemføre sådan et arbejde.

Michael: Kommunen vil givetvis yde en hjælp. Den er allerede i gang med byplaner i Klintholm, på Lindholm m.fl. Også Langgade i Stege f.eks. har en bevarende byplan, der gennem en årrække har udvirket en forskønnelse og værdiforøgelse af dette lokalmiljø.

Men jeg synes, vi må have en tilkendegivelse fra forsamlingen, om der skal gås videre med denne proces.

Jens: Vigtigt, at denne proces foregår, så den ikke skaber splittelse mellem beboerne på øen, men det modsatte. Det er for tidligt at tage stilling til, hvilken form det skal have – lad os forfølge det, der kan samle øen bedst muligt. Derudover skal man ikke underkende, at det er et stort arbejde vi sætter i gang. Kommunen vil gerne støtte op om vores arbejde, men det er os selv, der skal i arbejdstøjet.

Galleriejer Kaj: Støtter at der sker en afklaring af spørgsmålet.

Stemmetællere talte 31 ja-sigere til at fortsætte arbejdet herunder afklare, om der skal arbejdes i retning af en bevarende lokalplan, eller det skal være rådgivning og vejledning, der skal være det bærende princip. Imod stemte ingen, øvrige 6 stemte blankt.

Dette punkt blev afsluttet med en stor tak til arbejdsgruppen for arbejdet og en tak for at ville fortsætte.

Pkt.9 Orientering om Hyldevang (Annette Tenberg var syg)

Kenneth: Naturstyrelsen sælger Hyldevangs stuehus, have og lade til kommunen. Naturstyrelsen beholder sheltere og P-plads samt stald. Der er aftale om fortsættelse af skovhjelpernes brug af

huset og Ø-Køds brug af stalden. Alle på Nyord vil få en invitation til en åbningsdag bl.a. for et bi-projekt (bi-hoteller for vilde bier). Vordingborg kommune er indstillet på at ombygge stedet til mangesidigt brug af stedet for unge studerende, demonstrationscenter for biosfæreprojektet o.a. Mht arkitektur er ønsket at bevare stuehuset, da hovedbygningen er den eneste bygning (fra 1904), som er opført uden for den samlede landsby.

Esther: Kommunen vil hyre et arkitektfirma til at udforme Hyldevang. Til dette projekt inviteres alle Nyords foreninger som deltagere, men iøvrigt også beboerne som enkeltpersoner.

Kenneth nævnte også, at der har været et ønske om at kanalisere noget af besøgstrafikken ud til Hyldevang, måske endda oprette nogle arbejdspladser på Hyldevang udover skovhjelpernes ”beskyttede værksted”.

Ellen: Willum fonden kan søges om at støtte ”øget aktivitet inde/ude” – kan det bruges ifht Hyldevang?

Anders: Gentog et 25 år gammelt udsagn: At der er kommet mere og mere tung trafik ind i byen, så byens svage rabatter i stræderne ødelægges. Skiltningen ”Uvedkommende kørsel forbudt” står ved siden af skiltet med henvisning til toiletter på havnen. F.eks. et skilt med ”Kørsel kun tilladt for øens beboere”.

Kenneth: Tung trafik er et problem; kunne måske imødekommes ved den forestående asfaltering. Vippebrønden blev også drøftet – en reovering er måske på vej, hvis udgiften kan klares af den lokalhistoriske forening.

Dirigenten afsluttede mødet med at takke for god ro og orden.